

21 юли 2013

НОВИНИ | ИНТЕРВЮТА | КОМЕНТАР | ГАЛЕРИЯ | ВИДЕО | ВРЪЗКИ | АНКЕТИ | ФОРУМ | ХРОНИКА | РАБОТА

НОВИНИ

Заместник-министърът на правосъдието Димитър Бонгалов:

Трудно се говори за условия в затворите, когато хора се палят по улиците, но трябва

Нямаме намерение да лишаваме следващия екип от възможността да избира постоянно действащ директор на ГДИН, некоректно е, казва Димитър Бонгалов в интервю за "Правен свят"

01 април 2013, 20:16 | [Денислав Цонев](#)

ПРЕПОРЪЧАЙ

2008

8

Димитър Бонгалов се включи в екипа на служебното правителство и за втори път поема поста заместник-министър на правосъдието, който отговаря за ГД "Изпълнение на наказанията" и ГД "Охрана". Той бе зам.-министър на правосъдието със същия ресор и в периода 2005-2008 г. През последната година Димитър Бонгалов бе директор на дирекция "Национален превантивен механизъм и основни права и свободи на човека" при Омбудсмана на Република България.

Господин Бонгалов, за втори път заемате поста на заместник-министър на правосъдието с ресор, който включва кошмарното състояние на местата за лишаване от свобода. Сега обаче идвате от институцията на омбудсмана, където правихте проверка на тези места. Какви са констатациите и препоръките за състоянието на затворите у нас?

Като директор на Националният превантивен механизъм към омбудсмана действително успях през миналата година да обиколя всички места за лишаване от свобода. Доколкото от 2008 г. не бях стъпвал там, за мен беше много интересно какво ще заваря, но, да си призная, не видях съществени разлики. Само дето един от арестите е нов от 2009 г. – този в Пловдив, и той в момента е единственият в България, който отговаря изцяло на европейските стандарти и изисквания, включително и на стандартите по отношение на достъп за лица с увреждания. Ако говорим за достъп до градска среда, специално за места за лишаване от свобода, трудно мога да кажа, че освен ареста в Пловдив, някой друг съответства.

През последните 10-15 години имаме общо две-три нови общежития в стари сгради – арестът в Елхово също е нов.

С други думи, вече 5 години, през които усилено се говори за пренаселеността и условията в места та за лишаване от свобода, няма нищо видимо различно, освен два ареста.

Въпросите с пренаселеността и лошите битови условия не биха могли съществено да се променят, именно поради липса на финансиране. През 1995 г. Комитетът за предотвратяване на изтезанията е бил за първи път в България. През 2012 г. за последно е в Бургас и във Варна и констатациите са идентични.

Тоест, положението е в застой не от 5, а вече 17 години...

Комитетът дори повдигна въпроса, че липсва партньорство от страна българската държава и настояваше да бъде обнародван последния му доклад, който е достъпен и в интернет. Една от препоръките в този доклад е именно по повод на недостатъчните средства – след като няма пари, което е факт, то тогава трябва да се обърне внимание на различни обществени мерки, заменящи "задържането под стража" наказанието "лишаване от свобода" и свързаните с предсрочно условно освобождаване. В тази връзка виждам, че в затвора в Белене и в Софийския затвор има очаквания за амнистия.

Нали няма да се тръгне към решаване на проблема с амнистия?

Решението не е нито в амнистията, нито помилването. Това не е европейската практика да се реши проблема с пренаселеността. Ние обаче сме служебно правителство, нямаме действащо Народно събрание и работата по законопроекти не е наш приоритет, защото за два месеца не можем да излъчим такива сигнали изобщо.

Еднократен акт на амнистия не е правилният подход, доколкото в европейската практика тези проблеми се решават с обществени мерки, а не с такъв еднократен акт. Сега пак се работи по

НОВИ | ЧЕТЕНИ | КОМЕНТИРАНИ

- 17:41 | **Авторски права спъват преустройството на Военното НДК**
- 14:32 | **Когато членове на ВСС твърдят, че Камен Ситнилки е избран спорно, това може да се отнесе и до тях самите***
- 20 юли | **Леко съм разочарован от напредъка в съдебната система и борбата с корупцията**
- 20 юли | **Плевнелиев сравни тефтерчето на Златанов с четените СРС-та от Цветанов**
- 20 юли | **Прокуратурата е възобновила разследването "Мишо Бирата"**
- 19 юли | **Прокурорът Румен Пенев вече е с условна присъда и отменено уволнение**
- 19 юли | **Симпатизирам на българските граждани, които протестират срещу корупцията**

ГОРЕЩО ВЪВ ФОРУМА

ДО ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГДО

803 мнения | последно в 18:20

Увеличение на заплати

218 мнения | последно в 14:55

Г-Н АНГЕЛОВ ИЛИЯ - ЧЕСТИТО!

11 мнения | последно в 11:40

Глава 26 от НПК

0 мнения | последно в 14:02

След актуализацията на бюджет 2013 от новото правителство - бюджета на съдебната...

14 мнения | последно в 15:25

Наказателния кодекс и се надявам там да намерят своето отражение тези обществени мерки и така да се доближим до добрата европейска практика, която е заместител на амнистията.

Пословицна е темата за европейския стандарт от 4 кв. м жилища площ за лишените от свобода. Той трябваше да бъде въведен до края на т. г., но наскоро правителството на ГЕРБ би отбой и отложи изпълнението за след 6 години. Наскоро обаче вие лично изразихте съмнение дали това може да се случи дори и до 2019 г. Кога, според вас, можем да покрием това изискване?

Първата инвестиционна програма е от 2008 г. до 2015 г., тя е приета преди да се приеме Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, където също имаше текст, в който се говореше за тази програма, а в преходните разпоредби се визираха тези 4 кв.м. През 2010 г. правителството е направило две инвестиционни програми – една за текущата 2010 година и друга – със срок до 2013-а.

Проблемът е, че всички тези програми са нереални с оглед бюджета на Министерството на правосъдието. В първата например, е предвидено изграждането на 5 нови затвора! Това означава, че трябва да се заделят някъде около 500 милиона лева, при положение, че системата получава между 1,5 и 3 милиона лева годишно.

Слава богу, вече е задвижен Норвежкият инвестиционен механизъм и за първи път системата за лишаване от свобода може да се усмихне доволно, че разполага със 7 млн. евро. Това е един от приоритетите ми в момента – да движим този процес, за да не се провалим. Вървим в график и засега съм спокоен.

По този механизъм е предвидено ремонтни дейности в общежитието в с. Разделна, впоследствие преобразуването му в закрит тип така че в крайна сметка в този регион да се стигне до 4 кв.м. жилищна площ на затворник. Решава се и проблемът с бургаския затвор, където положението е най-тежко – не само по мое мнение, но и според докладите от проверките. Само там видях легла на три етажа, а теснотията е толкова голяма, че, за да се отвори прозореца, трябва да се свалят леглата. Бобовдол, Сливен и Бойчиновци са местата, които отговарят на условията за 4 кв. м. площ.

Защо тогава сте резервиран, че до 2019-а ще бъде изпълнено това минимално изискване?

Не съм оптимист, ако продължаваме да работим по този начин. Още по-малко съм оптимист, разбира се, че ще решим проблема за тези два месеца, през които ще работи служебното правителство. Само проектирането на нов затвор в София е 5 млн. лева.

Като казвам, че съм резервиран, имам предвид и това, че винаги всяко едно правителство има приоритети къде да насочи финансите. Давам си сметка, че хората, които четат това интервю, вероятно ще си кажат: ние нямаме работа, палим се на улицата, а той сее загрижил да оправя условията на затворниците. Трудно се говори за това, но трябва, защото има и друго послание – ако не се погрижим за тези неща, разходите стават по-големи. Ако не направим нови затвори, ние трябва да увеличаваме надзорния състав и това пак е препоръка на Комитета. Това означава, инвестиции в жива сила, заплати, отопление и огромни разходи за вода... уверявам ви, че за 10 години ще ни излезе по-скъпо, отколкото сега да направим инвестиция за затвор. Трябва също така да се има предвид, че като говорим за нечовешки условия за лишените от свобода, ние автоматично говорим и за работната среда на служителите, която е нечовешка среда за труд.

Преди години, когато пак заемахте този пост, актуална беше темата за изграждане на нов затвор през публично-частно партньорство. Защо и това не се случи?

Тогава имаше програма и можеше да се работи по Закона за концесиите, имаше методика, имаше интерес от 5 английски фирми, немска, американска... Не можахме обаче да осигурим приходоизточник. Само бюджетът на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" е, да речем, около 1,5 млн. лева. От тях оставяме 500 000 лв. за дребни ремонти, което означава, че годишно за инвестиция могат да се отделят максимум 1 млн. лв.

При необходимост от инвестиция от 100 млн. лева, това означава, че ще трябва 100 години, само за да се върне главницата. Няма частен партньор, който да чака толкова дълго. Да, инвестицията е безрискова и затова има интерес, но трябва капиталови разходи.

Спомням си, че пак по това време вие говорехте например за въвеждане на електронните гривни като някаква алтернатива, още повече че за това няма нужда от сериозна инвестиция.

Според мен това не се случи не заради липса на политическа воля, а защото администрацията се уплаши. На запад има много интересни пробационни мерки, включително и като алтернатива за доброволно лечение, свързани с проблема с психичните отклонения и наркотичната зависимост, защото на тези лица не им е мястото в затвора, където не могат да бъдат лекувани. Ако едно такова лице доброволно се подложи на лечение, то се наблюдава с електронния надзор и, ако наруши режима на лечение, тогава се изпълнява наказанието. Това означава обаче предсрочно условно освобождаване, което става с акт на началника на затвора. Само че началникът се страхува, че може да стане някой гаф, да не прецени правилно и да бъде уволнен. Позицията "Я, по-добре нека си бъде с решение на съда." е в сегашния закон.

Но все пак, това е дебат, който трябва да се проведе в Народното събрание. аз много съжалявам, че тази препоръка не беше изпълнена още преди пет години, но темата е все така актуална.

Кое е това, което искате, а и можете да направите за 2 месеца?

Има две основни неща. Едното е да се продължи работата по приемане на Правилника за прилагане на Закона за изпълнение на наказанията. Вече са събрани становищата на началниците на затворите, те трябва да се обработят, да се mine обсъждат през обществен съвет, за да се издаде правилника от министъра. Не съм обаче сигурен, че ще ни стигне времето за окончателния документ.

Второто, което вече казах, е през тези два месеца да не допуснем никакво забавяне в графика по Норвежкия финансов механизъм.

Има доста неща, които са свързани със справедливи искания на синдикатите. Имам указанието и подкрепата на министъра на правосъдието, а и на министър-председателя да обърна сериозно внимание на правата на лишените от свобода, и на служителите и да свалим максимално напрежението.

От Синдиката на служителите в затворите в България (ССЗБ) проявяват особена активност, като миналата година бяха поставили въпроса и за отчитането на работното време, при което им се заплащат по-малко часове. Цитират и съдебни решения в тяхна полза?...

Недопустимо е вече да губим дела, а и станаме смешни да се съдим с нашите си служители. Това е неправилна практика и този процес трябва да спре. След като има решения на съда, няма къде да ходим, трябва да уредим нещата. А и не мисля, че става въпрос за кой знае какви финансови средства.

Има какво да се оптимизира в намаляване постове на надзорния състав и по-ефективното им използване за да повишим сигурността в затворите. Инструктажът например би могъл да се намали и оптимизира също. Има и едни "наказани" служители в коридора на арестите, които имат забрана дори да седат по време на дежурство. Ще говоря с тях, ще го обсъдя с колегите и скоро следва да вземем някакво решение по тези проблеми.

Имаме постове и на четирите ъгли на затворите, които са и неясни. Ако някой тръгне да бяга и предположим, че се стигне до стрелба, има вероятност постовите да стрелят един към друг, от двете страни на караулките. Да не говорим, че не е уреден въпросът дали при бягство трябва да се стреля. Всеки има право на живот по конституция и възниква въпрос – не може ли да го хванем отвън и трябва ли в този случай да се употреби оръжие. Ако не – тогава защо са ни постове?

Вече попитах колегите защо са тези постове. В Бойчиновци например не е имало опит за бягство от 10 години, но постовите стоят. Нещо повече, колегите заделят собствени средства, за да инсталират климатици там, защото зима и лете е или голям студ или голяма жегла.

Но когато попитах дали наистина тези постове имат смисъл, получих отговор, че дори не са се замисляли по въпроса. Аз нямам сигурността, че са излишни, но трябва да го изкоментираме този въпрос също.

От ССЗБ настояват и за назначение на директор на ГДИН, който да е "човек високо интелигентен и да не се е сраснал с недостатъците на средата, която е призван да промени"...

Този въпрос не е актуален в този екип на министерството. Нямаме намерение да назначаваме постоянно действащ директор. И да открием процедурата, тя е дълга и практически не бихме могли да реализираме това решение. Неизбежно е да работим с временно изпълняващ длъжността, сега той е Борислав Стратиев, който си е служител на ГДИН. Нямаме намерение да лишаваме следващия екип от възможността да избира постоянно действащ директор на ГДИН, некоректно е.

От Българския хелзинкски комитет заявиха, че за първи път наблюдават скок на жалбите от страна на лишените от свобода за насилие от страна на надзирателите. Вие констатирахте ли такива проблеми при проверките миналата година?

Аз не забелязах такъв процес, даже се изненадах. Има такива случаи, разбира се, но мога да кажа, че в Софийския затвор не сме констатирали засилена употреба на сила. Потвърждавам констатациите за употреба на белезници във Варна, но това произтича от друг проблем. В европейските правила на затворите се казва, че палката е оръжие, а според нашия закон тя е помощно средство. Когато Комитетът казва, че палките трябва да се носят скрити, това в момента няма как да стане, защото те не са скъпаеми. Така че шефът на затворите, за да изпълни препоръката, прибира палките, което пък води до засилена употреба на белезници, а Комитетът след това констатира тази прекомерна употреба.

Но наистина необходимо е, въвеждането на специален регистър за употребата на сила, който може да облекчи контрола.

Освен засилена употреба на сила, отново има констатации и за корупционно поведение сред служителите. Какви са вашите наблюдения?

Честно казано, бях също изненадан, защото в доклада на комитета не видях нищо конкретно за бургаския затвор. Имало е два случая на преместване на лишени от свобода без решение на комисията по чл. 73 от закона. Иначе се чуват сигнали за корупция и на място, аз също чувах - примерно, че дадено обществено е лична собственост на едн кой-си началник там. Има слаби звена като внасянето на телефони и наркотици, където явно има пробиви в контрола. Проблемът с

мобилните телефони е непреодолим без заглушителните устройства. Не се ли направи това, винаги ще има телефони.

Конкретно за Бургас се говори за наличието на ВИП-килии, споменавах се името на Пламен Дишков-Кела, но вашият предшественик Пламен Георгиев каза, че ставало дума само за боядисване. Има или няма такива ВИП-килии?

Аз съм виждал килията на Кела. Това е стара тема и дори в момента имам искане от затворници от Белене, които искат съгласие сами да си ремонтират килията. На едни места се дава, на други не се дава, в момента това зависи от желанието на началника. Когато по различни причини се наложи преместване, началникът пък знае, че този затворник е финансирал ремонта на килията си и не върви да го премести, да речем, месец след като е приключил ремонта.

Нямам решение на този въпрос, но това определение "ВИП" се състои в това. При Кела специално е имало възможност да се пусне и течаща вода в килията, но посъветвах директора тогава да не го прави, защото не може само в една килия да има течаща вода - тогава вече наистина става ВИП.

Ще ви кажа какво е ВИП по разбирането на лишения от свобода. Това е друг затворник да има шкафче или рафт, а той да няма, да има плочки под мивката, а друг да няма. Това в нашето съзнание не е ВИП но там малките ценности стават големи. Има категоризация на социални групи и в затвора – колкото е по-близо до решетката, толкова по-издигнат е в йерархията и колкото повече е към тоалетната и банята, толкова по-ниско е в йерархията. Така че търсете ВИП килията до решетката ак7о посетите затвора. Разликата е незабележима за обикновения свободен гражданин.

КОМЕНТАРИ ([Първите коментари отгоре](#) | [Последните коментари отгоре](#)) [Коментирай !](#)

9 **Людмил Гаврилов - пробационен инспектор | нерегистриран**
09 април 2013, 11:37

0 0

Господин Бонгалов, удовлетворен съм от вашата компетентност, Вие изразихте в пълни детайли проблемите разгледани в аспект във всички измерения хубаво ще бъде следващия Министър-председател да го вземе в предвид и да бъдете включен в екипа отговарящ за изпълнението на наказанията. Желая Ви професионални успехи

8 **bed | нерегистриран**
09 април 2013, 08:58

0 0

Коментарът беше изтрит от модераторите, защото съдържаше вулгарни, нецензурни квалификации, обиди на расова, сексуална, етническа или верска основа или призови към насилие по адрес на конкретни лица.

7 **Чичев | нерегистриран**
02 април 2013, 19:43

0 0

Г-н БОНГАЛОВ и сега ли ходите на работа с велосипед като предния път ?

6 **защо? | нерегистриран**
02 април 2013, 16:58

0 0

зам. министър, отговаря за и ГД Охрана, но нито дума за нас! майка или мащеха! нима тук всичко е о.к, че нещо не разбираме? чудеса не стават и за 2 месеца едва ли, но се надявахме на поне нещо, както и на новия ни директор, когато дойде, ама само с надеждата си останахме. поне с половин око погледнете и към нас!

5 **Пенсионер | нерегистриран**
02 април 2013, 14:27

0 0

Становището на НОС да има най-голяма стойност при разрешаване на въпросите на л.св -Помилване,амнистия,дом. отпуск,всички видове наказания и награди.Постовите надзиратели най добре познават л.св.Гл.надзирател трябва да познава отлично надзирателите и да знае кой ,колко "тежи".Много тежка професия,но даваща несравнимо удовлетворение, при добре свършена работа.Трябва да проявяваш висше педагогическо майсторство,с най трудния контингент,който може да съществува.Благодаря,на моите момчета от Затвора Враца -100 на брой.Господ да Ви пази.Обичам Ви.

4

Пенсионер | нерегистриран

02 април 2013, 14:06

0 0

Никога не съм разпореждал употреба на сила безпричинно.Л.св. трябва да се "помоли много настоятелно" за да бъде респектиран.Нямам никакви угризения в тази насока.Съвеста ми е чиста.Една стотинка рушвет не съм взел,за 28 год. служба.Давал съм много пъти пари на освободени и близките им.Най после дойде време да се похваля.Препоръчвам на всички колеги подобно поведение.Живее се спокойно.От все сърце-да се пенсионира здрави!Това е най тежката професия-надзирател.

2

бухали | нерегистриран

01 април 2013, 21:55

0 0

а когато наскоро арестуван зам. окръжен прокурор от Бургас-Ангел Георгиев държи хората по 4 години в ареста (3х3метра килия) какво правим? Или понеже публично е заявил че е престъпник може да се правите, че все едно човека вече е мъртъв?

защо не разберете, прокурора Георгиев защо отказа да го пусне на погребението на майка му, или да види децата си които му се родиха преди да го арестуват (4 години) и набутата в ареста???

много ви е правен света иначе...

1

Е това е | нерегистриран

01 април 2013, 19:34

0 -1

Човек, който си разбира от работата, знае къде са проблемите и как да се решат.Ама е само за два месеца и не е министър, а заместник.

ТВОЯТ КОМЕНТАР

Име

Ако сте регистрирани [влезте тук](#)
или
[се регистрирайте!](#)

Коментар

Въведете буквите и цифрите от кода в дясно

[нов код](#)

41449571

КОМЕНТИРАЙ

